

KÜÇÜK MUHARRİR

Behçet Necatigil (16 Nisan 1916-13 Aralık 1979, doğ. ve ölm. İstanbul) İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nu bitirdi (1940), Kars Lisesi'nde başladığı edebiyat öğretmenliğini İstanbul Eğitim Enstitüsü'nde (1960-Ekim 1972) sona erdirdi. Zincirlikuyu Mezarlığı'nda gömülü. 1927'den itibaren "Küçük Muharrir", "Behçet Gönül" ve "Behçet Necatigil" olarak yazı hayatının içinde oldu. İlk şiiri "Gece ve Yas", lisede öğrenciyken *Varlık* dergisinde çıktı (1 Ekim 1935). *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü*'nde kendisi için şunları yazmıştı: "Şiirde kırk yılını, doğumundan ölümüne, orta halli bir vatandaşın; birey olarak başından geçecek durumları hatırlatmaya; ev-aile-yakın çevre üçgeninde, gerçek ve hayal yaşantılarını iletmeye, uyurmaya harcadı. Arada biçim yenileştirmelerinden ötürü yadırgandığı da oldu, ama genellikle, eleştirmenler onun için, tutarlı ve özel bir dünyası olan bir şair dediler."

Şiirleri şu kitaplarda toplandı: *Kapalı Çarşı* (1945), *Çevre* (1951; 1960), *Evlere* (1953; 1968), *Eski Toprak* (1956 [1957 Yeditepe Şiir Armağanı]; 1965), *Arada* (1958), *Dar Çağ* (1960), *Yaz Dönemi* (1963 [1964 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü]; 1968), *Divançe* (1965), *İki Başına Yürümek* (1968), *En/Cam* (1970), *Zebra* (1973), *Kareler Aklar* (1975), *Sevgilerde* (1976; kendi seçtiği şiirler), *Beyler* (1978), *Söyleriz* (1980; haz. Kâmuran Şipal). Radyo oyunlarını *Yıldızlara Bakmak* (1965), *Gece Aşevi* (1967), *Üç Turunçlar* (1970), *Pencere* (1975) kitaplarında bir araya getirdi. Poetikasını içeren kimi yazılarını *Bile/Yazdı* (1979) adıyla kitaplaştırdı. *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü* (1960), *Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü* (1971) ve *100 Soruda Mitolojya* (1969) gibi, kendi deyişle "öğretmenlik mesleğine ilişkin, ek çalışmalar" da yaptı. Ayrıca, şiir (*Fener, Gece ve Yıldızlar*, Borchert; *Şarkılar Kitabı*, Heine), öykü (*Gençlik Güzel Şey*, Hesse), roman (*Sis*, Unamuno; *Malte Laurids Brügge'nin Notları*, Rilke; *Venedik'te Ölüm*, Mann; *Açlık*, Hamsun; *Kör Baykuş*, Hidayet), oyun (*Kapıların Dışında*, Borchert) ve inceleme-araştırma (*Türk Halk Kitapları* [Mukayeseli Masal Bilgisine Bir İlave], Spies; *Küçük Mitolojya Sözlüğü*, Hitbrunner) çevirileriyle de çeviri edebiyatımızı zenginleştirdi.

Bütün Eserleri, Ali Tanyeri ve Hilmi Yavuz'un notlarıyla yayımlandı (Cem Yayınevi, 1981-1985, yedi cilt; *Mektuplar*: 1000 Tane Yayınları, 1989).

1980 yılında ailesi tarafından Necatigil Şiir Ödülü kuruldu.

1994'te YKY Necatigil'in bütün yapıtlarını yeniden yayımlamaya başladı: *Şiirler 1948-1972* (1994; *Dar Çağ, Yaz Dönemi, Divançe, İki Başına Yürümek, En/Cam, Zebra*), *Şiirler 1938-1958* (1995; *Kapalı Çarşı, Çevre, Evlere, Eski Toprak, Arada*), *Ertuğrul Faciası* (1995; radyo oyunu, ilk basım), *Şiirler 1972-1979* (1996; *Kareler Aklar, Beyler, Söyleriz*, kitaplarına girmemiş şiirleri), *Bile/Yazdı* (1997), *Radyo Oyunları* (1997), *Serin Mavi* (1999; eşine mektupları, ilk basım), *Düzyazılar 1* (1999; yazılar), *Düzyazılar 2* (1999; konuşmalar, konferanslar), *Mektuplar* (2001; genişletilmiş basım).

Şaban Özdemir 11 Nisan 1978'de Almanya'nın Bremen şehrinde doğdu. Aslen Giresunlu. Mimar Sinan Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi (2002). Tanpınar'ın kitaplarına girmemiş yazılarının İlyas Dirin ve Turgay Anar'la birlikte *Mücevherlerin Sırrı* (2002) adıyla derlenmesinde, Hüseyin Su ve İlyas Dirin'le *Âsaf Hâlet Çelebi Kitabı'nın* (2003) hazırlanmasında, Tahsin Yıldırım'la *Fikirler ve Hatıralar Etrafında Mehmed Âkîfi Anlamak* (2008) ve *II. Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Elli Yıllık Hatıralarım* (Süleyman Tefvik Özzorluoğlu, 2011) adlı kitapların yayımlanmasında görev aldı. *Hece, Türk Edebiyatı, Kitaplık, Mütferrika* gibi dergilerde yazıları yayımlandı. Halen özel bir kurumda öğretmen olarak çalışmaktadır.

Behçet Necatigil'in
YKY'deki kitapları:

- Şiirler 1948-1972 (1994)
Ertuğrul Faciası (*radyo oyunu; 1995*)
Şiirler 1938-1958 (1995)
Şiirler 1972-1979 (1996)
Bile/Yazdı (*poetika; 1997*)
Radyo Oyunları (1997)
Serin Mavi (*eşine yazdığı mektuplar; 1999*)
Düzyazılar 1 (*yazılar; 1999*)
Düzyazılar 2 (*konuşmalar, konferanslar; 1999*)
Mektuplar (2001)
Şiirler (2002)
Solgun Bir Gül Oluyor Dokununca -
Kendi Sesinden Şiirler (2012)
Bütün Eserleri (*Delta; 2013*)
Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü (2016)
Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü (2016)
Küçük Muharrir (*çocukluk ve gençlik yazıları; 2017*)

Doğan Kardeş:

Eski Sokak-Seçme Şiirler (2008)

BEHÇET NECATİGİL

Küçük Muharrir

Çocukluk ve Gençlik Yazıları

Hazırlayan
Şaban Özdemir

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4921
Edebiyat - 1414

Küçük Muharrir / Behçet Necatigil
Hazırlayan: Şaban Özdemir

Kitap editörü: M. Sabri Koz
Düzeltili: Filiz Özkan

Kapak tasarımı: Nahide Dikel
Sayfa tasarımı: Mehmet Ulusel
Grafik uygulama: Gülçin Erol Kemahhoğlu

Baskı: Mas Matbaacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Hamidiye Mah. Soğuksu Cad. No: 3 Kağıthane-İstanbul
Telefon: (0 212) 294 10 00 e-posta: info@masmat.com.tr
Sertifika No: 12055

1. baskı: İstanbul, Temmuz 2017
ISBN 978-975-08-4040-1

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2017
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

- Sunuş (Hilmi Yavuz) • 13
Önsöz (Şaban Özdemir) • 15
İskender Fahrettin Sertelli'den İki Mektup • 20

-1-

DÜZYAZILAR

- İkinci Atılış • 25
Bir Mizah Gazetesi Dün Hükümet'in Kararıyla Kapandı • 26
Hayat Pahalılığı • 28
Emelim • 29
Haftalık Mecmua Müdiriyyetine Açık Mektup • 29
Karilerimizin Suallerine Cevaplar • 31
Altay'da Muzaffer Bey'e • 31
Fatih'te Muzaffer Bey'e • 31
Karilerimizden (?) Bey'e • 31
Altay'da Cemal Bey'e • 31
Cevap Vermeden Evvel • 32
Kastamonu'dan Tayyib Bey'e • 32
Fatih'te Muzaffer Bey'e • 32
Okuyucularımıza • 32
Gazeteler ve Biz • 33
Sıcaklardan Şikâyet • 33
Şehir Seyyahımızın Notları • 34

- Harflerimiz • 36
- Genç Fikir* Müdüriyyetine Açık Mektup! • 36
- Azıcık da Teessür: Anneme • 37
- Bu da Benim Köşeden • 40
- Edirnekapı Tramvayı* • 40
- Küçük Muharrir 12 Sahife • 41
- Acıklı Sahneler • 42
- Kediler ve Köpekler* • 42
- Genç Fikir*'e Dair • 43
- Haydut Çocuklardan Kendinizi Sakınınız! • 45
- Günün Meselesi • 45
- Teşebbüs*'e Dair • 46
- Bu da Benim Köşeden • 46
- Canlandı Ruhum • 47
- Kastamonu Lisanı – Öz Dil • 50
- En Büyük İstirap • 53
- Köprü Altı Zavallıları • 56
- Monolog: Ben Hırçınım!.. • 58
- Fantezi: Güneş İntihar Etti • 60
- Monolog: Râbıt Sıgaları [Bağlama Kipleri] • 60
- Karilerimizin Mektupları • 62
- İlk Mektep Hatıralarından • 64
- Sükût İkrardan mı Gelir? • 65
- İki Atasözü Hakkında • 66
- Arkadaşlara Hitap • 68
- Monolog: Zengin Olsaydım • 69
- Arkadaşlara Hitap • 70
- Tramvay Pasoları • 70
- Veda*'daki Monolog Münasebetiyle Bir İzah • 71
- Mektebi Ziyaret • 73
- Bir Anket: Gazetemiz Karilerinden Soruyoruz • 74
- Yeni Bir Gazete • 75
- İmtihanlar • 76
- Bir Beyit • 76

- Müstear İsmim İçin • 77
Köşküm • 78
Gölgeler • 79
Edirne Yolunda • 80
Gecedен İlhamlar – Balkonda Gece • 81
Sergi İntibaları • 83
Arkadaş Fikirleri – Özlüyorum • 84
Renkler • 84
Son Sayı • 86
Rüzgâr -Tasvir- • 87
İsmail Hakkı'ya • 87

-2-

HATIRALAR

- Bir Çocuğun Hatıra Defterinden -Mukaddeme- • 91
2. Hatıra- 31 Eylül 1927 Gecesi • 91
3. Hatıra- 2 Teşrinisâni [Kasım] 1927- Sabah • 92
4. Hatıra- 11 Teşrinievvel [Ekim] Gecesi • 93
5. Hatıra- 18 Teşrinievvel 1927, Akşam • 95
6. Hatıra- 22 Teşrinievvel 1928, Gece • 95
7. Hatıra- 29 Teşrinievvel 27, Gece Yarısı • 96

-3-

HİKÂYELER

- Bilmece Halli • 99
İstanbul'a Seyahat • 102
Yolda Uyku • 104
Küçük Muharrir'in Hikâyeleri: Aynanın Kabahati • 106
Uşağın Marifeti • 107
İki Öksüz • 109
Remzi'nin Balonu • 110
Parasız Müşteri • 112
Çocuklara Masal: Zehirli Poğaçla ile Fakir • 114
Hiddet Fenadır • 116

- Leylek ve Çocukları • 118
Anne Sözü Tutmalı!.. • 119
Çocuklara Küçük Hikâyeler: Yarasa • 122
Teşekkür • 123
Vah Zavallı • 124
Kazandığım Saatin Hikâyesi • 125
–Bir Tembelin Hikâyesi– / “Sen, Ben Demeksin!” • 129
Çevirilen Manevra • 131
Kendini Denemek Usûlü • 133
Ayşe'nin Kurnazlığı • 135
Akıllı Serçe • 137
Ferit İşini Bilir! • 138
Tilki ve Keçi • 140
Baklavaya Yer Var • 141
Küçük Hikâye: Başa Gelen Çekilir • 142
Çivi • 145

–4–

PIYES

- Arkadaş Katili • 149

–5–

ŞİİRLER

- Jimnastik Marşı • 157
Yazın Son Yağmuru • 158
Kedim • 159
Akşam Muharrirleri • 161
Ağaç Altları • 162
Rençberler • 162
Türk Çocuğu • 163
Bir Hazin Keman • 163
İkmale Kalanlara Manzum Öğütler • 164
Gurbet Akşamları • 167
Çiçeklerin Dili • 169

Arkadaşlar • 170
Sınıfımız • 171
Yemeklerin Dili • 173
I. Çorbalar • 173
II. Etler • 173
Aylar • 174
Krokiler • 181
Krokiler - 2 • 182
Krokiler - 3 • 185
Krokiler - 4 • 186
Hocalar • 187
Sebzelerin Dili • 188
Kitaplar • 189
Hiddet • 190
Arı • 191
Lamba • 192
Sonbahar • 193
Papatyalar • 194
Ağaçlar • 194
Yaz Akşamları • 195
Yatağımdaki Soğuk • 196
Nasreddin Hoca'nın Eşeği • 198

-6-

MİZAHİ YAZILAR

Yemiş • 203
Tevekkeli Değil • 203
Cem Al • 203
Hepsini • 204
Yanlışlık • 204
Şaka Sütunu • 204
Hırsız • 205
Teşekkür • 205
Vefat • 205

- Laf Olsun • 206
Fıkra • 206
İçtima • 207
Ölüm • 207
- Tahtakurusu Kırkayak'tan Gelen Telgraf • 209
Cevap • 209
İlan • 209
O Başka • 209
Buz Gibi • 210
Nerede? • 210
İçtima • 210
Ağrıyan Diş!.. • 211
Ne Numarası • 211
Bir Dayak Fıslı • 211
- Tencere Yuvarlanmış • 212
Yeni Hastalık • 212
Mal Getirsin • 212
Çocuk Aklı • 213
On=2 Beş • 213
Üzülme Yavrum!.. • 213
Fakirlik • 213
* * * • 214
- Kristof Kolomp'un Yumurtası • 214
Gramer Dersinde • 215
Kabahat Kimde? • 215
İki Çocuk Arasında • 215
Bayram Günü • 216
Atlama Şampiyonu • 216
Coğrafya Dersinde • 216
Cevaplı Bilmeceler • 217
Kendi Sözüyle Tutuldu • 218
Kendinden Büyük • 218
İşin Alay Tarafı • 219
* * * • 219

- * * * • 219
- [I.] *Türkçe Bakaloryası* • 221
- II. *Fizik Bakaloryası* • 223
- Sınıfımızın Güzeli* • 224
- * * * • 225
- Sıra Arkadaşlığı • 225
- Ne Eksiktir? • 226
- Doğru Fikir • 227
- Mizahi İlanlar • 227
- Köylünün Fikri • 228
- İşi Bitmiş • 229
- Mangal Kömürü • 229
- Mesele Yok • 230
- Tenzilat • 230
- Yutma • 230
- Doğru Söz • 231
- Bir Sürü Fıkra • 231
- Ağrıyan Diş* • 231
- Haklı Soru* • 231
- Muzıka* • 231
- Perçine Dair* • 232
- Vecizeler • 232
- Şen Fıkralar • 232
- Kurnazlık • 233
- Açıkgözlük • 233
- Şen Fıkralar • 234
- İsraf • 234
- Mizahi Tekerleme: Ver Poyraza • 235
- [1] • 235
- [2] • 235
- [3] • 235
- [4] • 237
- [5] • 237
- [6] • 237
- [7] • 237

-7-

TERCÜMELER

Manzum Hikâye: Demircinin Affı • 241

Satıcı ve Fare • 243

Manzum Hikâye: Kasap Çırağı ve Haydut • 244

Küçük Hikâye: Aslan, At ve Tilki • 247

Açgözlü Köpek! • 249

Anne Sevgisi • 250

Büyük İskender ve Doktoru • 250

Telgraf-Telsiz Telgraf • 252

Vazife Aşkı • 252

Kıssadan Hisse: Aslanın Ölümü Karşısında • 253

Acele İş • 254

Sunuş

Sevgili Hoca'mızın vefatından kısa bir süre sonra, sevgili Hocanım [Huriye Necatigil] ile Selma [Necatigil] ve Ayşe [Sarısayın], Hoca'nın 'Bütün Eserleri'nin tenkidli basımını yapma işini, benim, rahmetli Mehmet Ali Tanyeri'yle birlikte üstlenmemizi önerdiler. Bu öneriden onur duyduğumuzu ve büyük bir mutlulukla bu görevi yerine getirmeye çalışacağımızı söyledik.

1980 yılı başlarında, Hoca'mızın Beşiktaş'ta, Nüzhetiye Caddesi, Deniz Apartmanı'ndaki dairesinin küçük çalışma odasında, Mehmet Ali Tanyeri'yle kolları sıvayıp işe giriştik. Cumartesi günleri öğleden sonraları, rahmetli Huriye Hocanım'ın kendi elleriyle yaptığı o nefis çörekleri, pastaları, bardak bardak çay eşliğinde iştahla tüketirken, Hoca'nın şiirlerinin kitaplaşmadan önce dergilerde yayımlanmış ilk nüshalarını, kitaplarının birinci ve sonrası baskılarıyla karşılaştırıp, eğer varsa, farklarını dipnotlarla belirttik.

Asıl zorluğu düzyazılarını derlemekte yaşadık. Şiirlerin tenkidli basımını yapma işi, nisbeten kolaydı; Hoca'nın şiirleri kitaplaşmıştı çünkü! Elimizde, düzyazılarının bir bölümünü derlediği *Bile/Yazdı*'dan başka, başvurabileceğimiz derli toplu bir kaynak yoktu! Uzun süren arşiv çalışması sonucunda, Hoca'nın düzyazılarının ve konuşmalarının büyük bir bölümüne ulaşabildik...

'Büyük bir bölümüne' deyişim boşuna değil; zira, bazı metinlere ulaşmak olanağını bulamadık, dolayısıyla da bu bağlamda eksikliklerimizin farkındaydık. Örneğin, Necatigil'in Zonguldak Lisesi'nde öğretmenlik yaptığı 1940'lı yıllarda, yerel gazetelere müstear adla bazı köşe yazıları yazdığını, hatta bu yazılardan bazılarını kesip sakladığını 'evrak-ı metrûke'sini elden geçirirken görmüştük. Bu çalışmamız, aralıksız 1983 yılına kadar devam etti.

Hoca'nın "Küçük Muharrir" başlıklı ve imzalı yazılarına gelince, bu yazıların, çocukluk ve ilk gençlik dönemi yazıları olduğunu; bunların, Necatigil'in *Bütün Eserleri*'nde yer almasının doğru olmayacağını düşündük. Dolayısıyla, *Bütün Eserleri*'ni yayıma hazır-

layanlar olarak, bunun bir eksiklik olmayacağı kanısına vardık; bu metinlerin, ‘Bütün Eserleri’ dışında ayrı bir kitap olarak yayımlanması daha isabetli...

Sevgili Şaban Özdemir kardeşim, bir görüşmemiz sırasında, kendi deyişiyile, ‘Necatigil’e ait, onun elinden çıkmış, yazılı hiçbir şeyin kaybolmaması’ amacıyla, “Küçük Muharrir” de içinde olmak üzere, bizim Mehmet Ali Tanyeriyle yaptığımız “Düzyazıları” derlemesine, varlığını bildiğimiz, fakat bulamadığımız veya hiç görmediğimiz yazılarını (bunlar arasında, Zonguldak’taki yerel gazetelere yazdıkları da olmak üzere), derlemek istediğini söylediğinde çok sevdiğimi söylemeliyim. Şaban kardeşim, zaman zaman benimle ve sık sık Ayşeyle [Sarısayın] görüşerek ve hayranlık uyandıracak bir sebat ve gayretle bu işin üstesinden mükemmel surette geldi; Hoca’mızın, bizim eksik bıraktığımız veya “Düzyazılar” a almadığımız, yayımlanmış ya da yayımlanmamış yazılarını derledi. Bu derleme, hiç kuşku yok, Modern Türk şiirinin en büyüklerinden biri olan Necatigil üzerinde çalışacak olanlara, bizim hazırladığımız “Bütün Eserleri” ile birlikte, tam bir ‘Necatigil Külliyyatı’ sunmuş olacaktır.

Hilmi Yavuz

1 Temmuz 2014, Ayaspaşa

Önsöz

İLK HEVESLER

Necatigil, kendisiyle yapılan bir röportajda “Edebiyata karşı sizde ilk alâka nasıl başladı?” sorusuna şöyle cevap verir: “İlkokul sıralarında başladı. Çocuk dergileri okumaktan aldığım cesaretle 17.10.1927’den itibaren eskilerin eser-i cedîd dedikleri kâğıtları “El-Marifet” matbaası adını verdiğim hususi matbaamda (yani kendi el yazımıyla) doldurarak *Küçük Muharrir* isimli haftalık bir gazete çıkarmaya başladım. Abonesi arkadaş ve akrabalara parasız olan bu imtiyazsız gazete 14. sayısı¹ ile birinci cildini kapamış ve iki yıllık² bir tatilden sonra 20 Haziran 1932’den itibaren ikinci cildine başlamış, 12 sayı daha çıkmıştı. 1931-1933 arası *Akşam* gazetesinin haftalık “Çocuk Dünyası” sayfasında *Küçük Muharrir* imzasıyla manzum, mensur, hikâye, fıkra, şiir yayımladım. Gazetenin o sayfasını idare eden İskender Fahrettin Sertelli, telif ücreti olarak her yazıma bir kutu bonbon veya bir büyük paket çikolata verirdi.”³

YOLUNU KENDİ ÇİZEN ÇOCUK

Necatigil’in bir heves olarak gördüğü bu yazı faaliyetleri, liseye geçmesiyle farklı bir boyut kazanır. “Bu çocukluk heves ve faaliyetleri, 1933’te liseye geçmemle birdenbire bir değişiklik geçirdi. Necip Fazıl’ı ve Yedi Meşale şairlerini keşfettim. O vakte kadar kendi kendime avunuyordum. Yol gösterenim, şunu veya bunu oku diyenim yoktu. Her şeyi, biraz geç de olsa kendim arayıp bulmam

-
- 1 Necatigil yanlış hatırlıyor olabilir çünkü elimizde *Küçük Muharrir*’in birinci seriden 15. sayısı da bulunmaktadır.
  - 2 Birinci serinin son sayısı 13 Eylül 1928 tarihini taşıyan *Küçük Muharrir* gazetesinin ikinci serisi 4 yıl sonra çıkmaya başlamıştır.
  - 3 *Bizim Petek*, İstanbul Erkek Lisesi Öğrenci Dergisi, S. 5, 15 Nisan 1953.

gerekiyordu. 1932 tarihini ve “Onların Şiirleri” başlığını taşıyan ve Necip Fazıl’ın, Cevdet Kudret’in, Ziya Osman’ın, Yaşar Nabi, Ömer Bedrettin, Sabri Esad’ın şiirleriyle dolu olan hususi şiir defterim, benim tek rehberimdi”⁴ derken Necatigil, gazetecilik hevesinden şairliğe evrilen ilgisinin serüvenini özetler gibidir.

El-Marifet’te çıkardığı *Küçük Muharrir*’i Necatigil’in yazı serüveninin ilk adımları ve bir arayış devri ürünü olarak değerlendirmek gerekir. Bu arayış, şiirde tutacağı yoldan çok, şiire yöneliştir. Zira “Emelim” adlı yazısında küçük muharrir Mehmed Behçet, şiirden çok gazetecilik sevdasındadır: “Allah’ım; ruhumda, benliğimde bu kadar efsunkâr [büyüleyici] tesirler yapan emele kavuşabilecek miyim? Evde, mektepte, en kuytu bir köşede, en parlak bir salonda... Velhasıl [kısacası] her yerde zihnimi işgal eden bu. Ah! Bu arzuma nail olabilmek, istikbalde meşhur bir gazeteci olmak için şimdiden daha ne yapayım acaba?”⁵

KÜÇÜK MUHARRİR

İdare mahalli: İstanbul Karagümrük’te...

Abonesi: Arkadaşlara meccanen...

Millete faydalı yazı ve makalelere sütunlarımız açıktır.

Gidişimize uygun şiir ve hikâye kabul edilir.

İntişar tarihi: 17.10.1927

Neşreden: Mehmed Behçet

Künyesi bu şekildedir *Küçük Muharrir*’in. “Millete faydalı yazı ve “makalelere sütunları açık olan”, “gidişine uygun şiir ve hikâye kabul eden” *Küçük Muharrir*’deki bütün yazılar Necatigil’e aittir. İlk neşrini 17.10.1927 tarihinde yapan *Küçük Muharrir*’in ilk sayıları maalesef elimizde değil. *Küçük Muharrir*’in elimizdeki en eski sayısı 5 Temmuz 1928 tarihli. Necatigil, bir röportajında “Son sınıfı Kastomunu’da Erkek Muallim Tatbikat Mektebi’nde tamamladım (1927). Ortaokula Kastomunu Lisesi’nde başladım. Araya ame-

4 Necatigil, Behçet, *Düzyazılar II*, YKY, Mart 2006, s. 15

5 Kastamonulu M. B., *Küçük Muharrir*, Sene: 2, S. 8, 12 Temmuz 1928, s. 2

Fotoğraf arkası:

“Kastamonu 927 senesi Erkek Muallim Tatbikat Mektebi son sınıf talebeleri

İkinci sıra, soldan:

108 Cenab Şahabeddin, 114 Mehmed Fethi, 82 Ali Ulvi, 74 Mustafa, 26 Mehmed Emin, 111 Mustafa, 20 Ali Sâbit, 35 Nâsîh Gültekin, 101 Tefvik Fikret

Birinci sıra, soldan: -Sandalyedekiler-

107 Behçet, 109 Ahmed Necâti, 112 Abdullah, Beşinci Sınıf Muallimi Muhiddin Bey, 105 Ahmed Kadri, 7 Yusuf Kenan Beyler...

liyat ve elektrik tedavileri gerektiren hastalıklar girdi, İstanbul'a geldim. 1931'de Kabataş Lisesi orta ikinci sınıfa kaydoldum”⁶ der. Elimizdeki en eski nüshada “Sene: 2” kaydı olduğuna göre *Küçük Muharrir*'in ilk sayılarının Kastamonu'da çıkmış olması muhtemeldir. *Küçük Muharrir*'in ikinci serisi ise 20 Haziran 1932'de başlayıp 5 Eylül 1932'ye kadar 12 sayı çıkar. Bu seri harf devriminden sonra gerçekleştiği için Latin harflidir. Necatigil, ilk kalem denemelerine yer verdiği *Küçük Muharrir*'le o kadar özdeşleşir ki gazetesinde yazdığı birçok yazının altına Küçük Muharrir imzasını atar.

Burada *Küçük Muharrir*'in dışında bir de *Veda* gazetesinden bahsetmek gerekir. *Veda* gazetesi Kabataş Lisesi'nde 1932 eğitim yılının sonunda çıkan *Küçük Muharrir* gibi elde yazılarak çoğaltılan ve elimizde tek sayısı bulunan bir gazetedir.

⁶ Necatigil, Behçet, *Düzyazılar II*, YKY, Mart 2006, s. 14

KÜÇÜK MUHARRİR NECATİGİL, AKŞAM'DA...

İlk serinin 15 numaralı sayısında “Bu da Benim Köşeden” başlığı altında Necatigil, ilk yazısının *Papağan* dergisinde çıktığını müjdeledikten sonra *Akşam* gazetesinde de yazılarının çıkacağını haber verir. *Akşam*, o devir için en çok okunan gazetelerden biridir ve haftada bir yayımlanan “Çocuk Dünyası” sayfasında Necatigil, 1931-1933 yılları arasında yazar. Sayfanın kaldırılması sebebiyle yazıları son bulur. Telif ücreti olarak bir kutu bonbon şekeri ya da bir paket çikolata alan Necatigil’in *Küçük Muharrir* gazetesinde yazdığı bazı yazıları bazen hiç değiştirmeden bazen kısmi değişiklikler yaparak *Akşam*'da yayımladığını görürüz.

DEFTER...

Bu derleme bitmek üzereyken Necatigil'in sevgili kızı Ayşe Sarısayın'dan bir telefon geldi. Evde bir defter bulduğunu ve Necatigil'in bazı yazılarının bu defterde olduğunu müjdesini verdi. Defter, Necatigil'in 1929-1930 yılları arasında yazdığı 7 yazıdan oluşuyordu. Daha sonra Kabataş Lisesi'nde beraber öğretmenlik yapacakları hocası, şair Zeki Ömer Defne'nin, yazıların bazılarının sonunda *Küçük Muharrir* Behçet'i teşvik edici notları da vardı.

HAZIRLARKEN...

Küçük Muharrir gazetesini, Necatigil'in defterini ve *Akşam*'daki ve diğer süreli yayınlardaki yazılarını yayıma hazırlarken kaba bir tasnif yapıp, yazıları kendi içinde kronolojik olarak sıralama yolunu tercih ettim. *Küçük Muharrir*'de ve *Akşam* gazetesinde ortak yayımlanan yazıların son hallerini bu derlemeye aldım. Aynı başlık altında farklı sayılarda yayımlanmış olan “Ver Poyraza”, “Karilerimize Cevaplar” gibi bazı yazıları kendi içinde kronolojik olarak sıraladım. *Küçük Muharrir* gazetesinde “*Akbaba* gazetesinin başmuharriri Yusuf Ziya Bey tarafından neşredilen *Meşale* mecmuasının ikinci nüshası 15 Ağustosta çıkacaktır. Alınız!” gibi tanıtımları ve “Bu-

günkü Gazetelerin Yazdıkları Küçük Haberler” gibi bazı alıntıları, Necatigil’le doğrudan doğruya ilgili olmadığı için kitaba almadım.

OKURKEN...

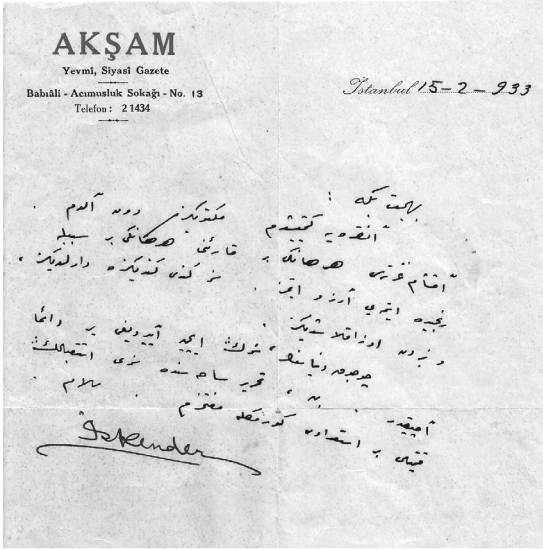
Bu derlemeyi okurken lütfen şair Behçet Necatigil’in değil, henüz ortaokul öğrencisi olan Mehmed Behçet’in ilk yazı heveslerini okuduğunuzu unutmayın. Okuduğunuz herhangi bir şiir, mizahi yazı, hikâye ya da düz yazıdaki güzellikler Mehmed Behçet’in; eleştirdiğiniz, beğenmediğiniz, kusurlu bulduğunuz her şey de kitabı yayına hazırlayanın olsun.

BİTİRİRKEN...

Sizi Küçük Muharrir’le baş başa bırakmadan evvel *Küçük Muharrir* gazetesini ve Necatigil’in defterini aile arşivinden çıkarıp kullanmama fırsat veren Behçet Necatigil’in kızı Ayşe Sarısayın’a, *Küçük Muharrir*’e bir sunuş yazma inceliğini gösteren Hoca’nın şair öğrencisi Hilmi Yavuz’a, kitabın editörlüğünü üstlenen Necatigil’in bir başka öğrencisi M. Sabri Koz’a, bu derleme sırasında kütüphanede benimle beraber gazete koleksiyonları tarayan, her zaman yanımda olan sevgili eşim Selvi Özdemir’e ve Önder Kayaya, dizgi aşamasında yardımlarını esirgemeyen İlyas Yılmaz, Naz Tarım ve Özge Öniz’e, derlemeyi okuyup gerekli uyarılarda bulunan Selahattin Özpallabıyıklar’a, Küçük Muharrir’in bazı süreli yayınlarda kalan eserlerini haber veren Ahmet Ulu, Necati Tonga, Mehmet Can Doğan’a ve tüm Necatigil severlere teşekkür ederim.

Şaban Özdemir

İskender Fahrettin Sertelli'den İki Mektup

*

Istanbul 15.2.1933

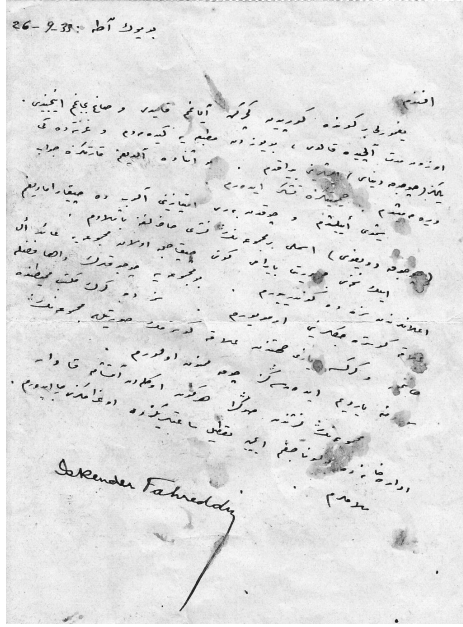
Behçet Bey'e:

Ankara'ya gitmiştim. Mektubunuzu dün aldım. Akşam gazetesi herhangi bir kariini* [okurunu] herhangi bir sebeple rencide etmeyi arzu etmez. Siz kendi kendinize darıldınız ve bizden uzaklaştınız.

Çocuk Dünyası'nın, sizin için ayırdığı yer daima açıktır. Ben, tahrir sahasında sizi istikbalin kıymetli bir istidadı görmekle müf-tehirim. Selam.

İskender

* İlk hece kalın ve uzun.

Büyükada 26.3.33

Efendim,

Yağmurlu bir günde Köprü'den geçerken ayağım kaydı ve sağ bacağımla incindi. Uzun müddet alçıda kaldı, bu yüzden matbaaya gidemedim ve gazetadaki yalnız (Çocuk Dünyası) işlerini bıraktım. Bu esnada aldığım kartınıza cevap vermemiştim. Hamiyetinize teşekkür ederim.

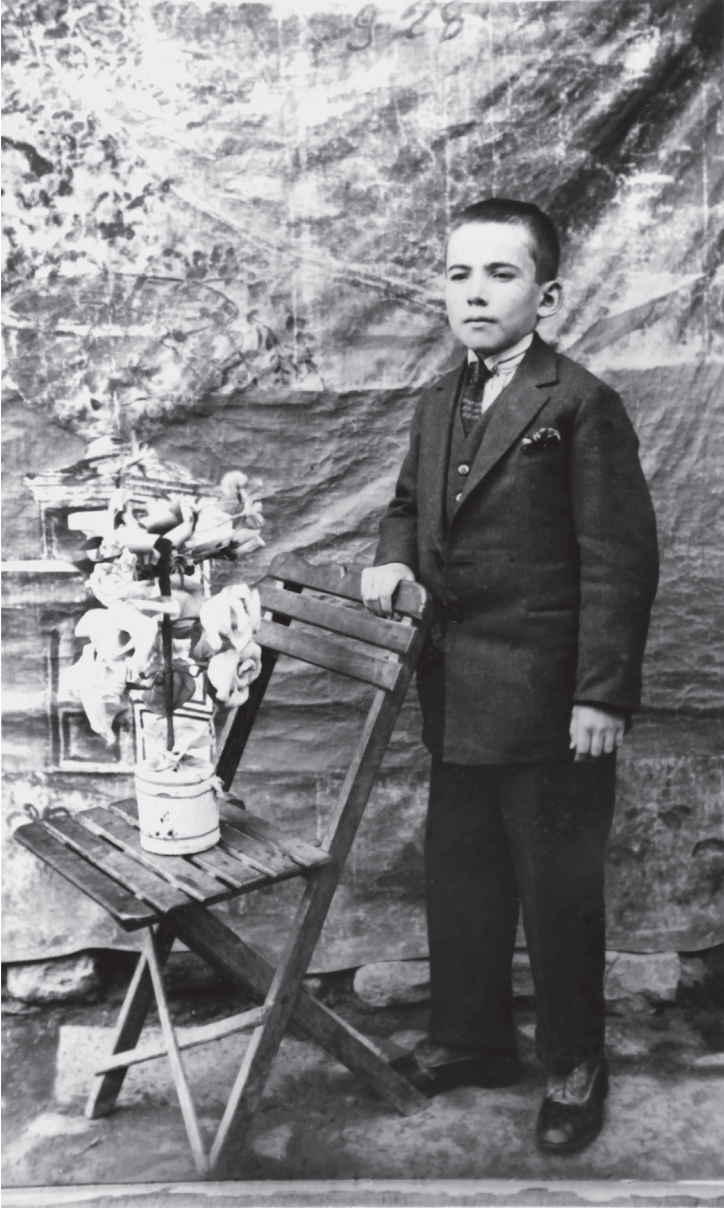
Şimdi iyileştim ve çoktan beri imtiyazını alıp da çıkaramadığım (Çocuk Duygusu) isimli bir mecmuanın neşri hazırlığına başladım.

İlk nüshası Cumhuriyet Bayramı günü çıkacak olan mecmuaya ait el ilanından size de gönderiyorum. Bu mecmuaya çocukların daha fazla alaka göstereceklerini umuyorum. Siz de gerek mektep muhitinde tanınmasına ve gerekse yazı cihetinden alaka göstermek suretiyle mecmuanın sürümüne yardım ederseniz çok memnun olurum

Mecmuanın neşrinden sonra her gün öğleden akşama kadar idarehanede bulunacağım için tatil saatlerinizde uğramanızı rica ederim.

Selamlarım.

İskender Fahrettin

Küçük Muharrir (Mehmed Behçet, 1928)

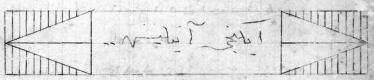
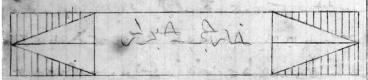
-1-
Düzyazılar

المحرري
 انشاء وتصويره محمد ناصر
 كتيبه وادب وعلوم
 طاب الله عليه
 تحت
 نشره في شهر رمضان

اداره مجاهد
 استاذها آقا نور محمد
 مسيرها ملاي وطله
 ليرة و ليرة
 رقمه
 ٩٥٧ / ١٠٧٦

فصل اول
 في بيان حقايق الوجودية
 حقايق الوجودية هي التي لا يمكن انكارها ولا نفيها
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل

فصل اول
 في بيان حقايق الوجودية
 حقايق الوجودية هي التي لا يمكن انكارها ولا نفيها
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل

و انما حقايق الوجودية هي التي لا يمكن انكارها ولا نفيها
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل

و انما حقايق الوجودية هي التي لا يمكن انكارها ولا نفيها
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل

فصل اول
 في بيان حقايق الوجودية
 حقايق الوجودية هي التي لا يمكن انكارها ولا نفيها
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل

فصل اول
 في بيان حقايق الوجودية
 حقايق الوجودية هي التي لا يمكن انكارها ولا نفيها
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل

فصل اول
 في بيان حقايق الوجودية
 حقايق الوجودية هي التي لا يمكن انكارها ولا نفيها
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل

فصل اول
 في بيان حقايق الوجودية
 حقايق الوجودية هي التي لا يمكن انكارها ولا نفيها
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل
 بل هي التي لا تتغير ولا تتبدل ولا تتحول ولا تتبدل

İKİNCİ ATILIŞ

Küçük Muharrir, bu nüshasından itibaren matbuata tekrar atılıyor. Yedi aydan beri muhterem okuyucularına hasret kalan, şu okuduğunuz küçük gazete sizlere ikinci defasında da karilerine [okuyucularına] kavuştuğu için çok seviniyor... Altıncı nüshasına kadar ilk acemiliği ile intişâr eden [yayımlanan] *Küçük Muharrir*, yedinci nüshasından itibaren acemiliğini kaybetmiş olarak yeni ve güzel bir tarzda çıkmaya başlıyor... Büyük yevmî [günlük] gazetelerin yanında hiçe sayılan *Küçük Muharrir*, Türkiye'nin en iyi gazetesi diye tanıdığımız *İkdam*'ın mini mini bir eşi, daha doğrusu bir kardeşi olacak ümidindeyiz. Fakat şu muhakkak ki bazı karilerimiz ibtida [önce] bu, hakikat olacak laflarımıza gülecekler ve bizimle alay edeceklerdir. Lakin yakında ellerinde zarif *Küçük Muharrir*'i gören, demin yukarıdaki lafımıza gülen karilerimizin bu tebeddülü [değişikliği] gördükleri anda olan şaşkınlıklarına kendilerinin bize güldükleri gibi biz de onlara güleceğiz.

Kendimizi matbuat âleminde şöret kazanmış gazetelerden daha terakki ederiz demiyoruz. Maksadımız matbaada tab' olup yüzlerce muharriri [yazarı] olan gazeteleri geçmek değildir. Buna tabiatıyla yalnız bir muharriri olup elde basılan gazetenin kocaman bir gazeteyi yarı yolda bırakıp çok terakki etmesi gayr-ı kâbil [mümkün değil] diyeceğiz...

Daha küçük yaşında gazete çıkarmaya başlayan *Küçük Muharrir*'inizi yorulmaz mesailerle size takdim eden çocuk, kendisinin de bir gün meşhur gazeteciler meyânına [arasına] gireceğini ümit ediyor. *Küçük Muharrir*, kendisinin zarif bir tarzda intişâr edeceğini vaat ederken her hafta size gülünç hikâyeler, şen fıkralar, mizahî yazılar okutacağını müjdelemeyi unutmuyor.

Ey Kari!

Bedavadan alıp okuduğun şu küçük gazeteye yalnız bir fedakârlıkta bulun ve ona yazı gönder. Eğer okuduğun bu gazetenin de muteber olmasını istiyorsan bu yazdığımızı yap!

Küçük Muharrir'e yazı, hikâye, haber falan gönderebilirsen şuna emin ol:

Küçük Muharrir'in diğer imtiyazsız gazetelerden üstün olacaktır.

Küçük Muharrir Behçet¹

BİR MİZAH GAZETESİ DÜN HÜKÜMETİN KARARIYLA KAPANDI

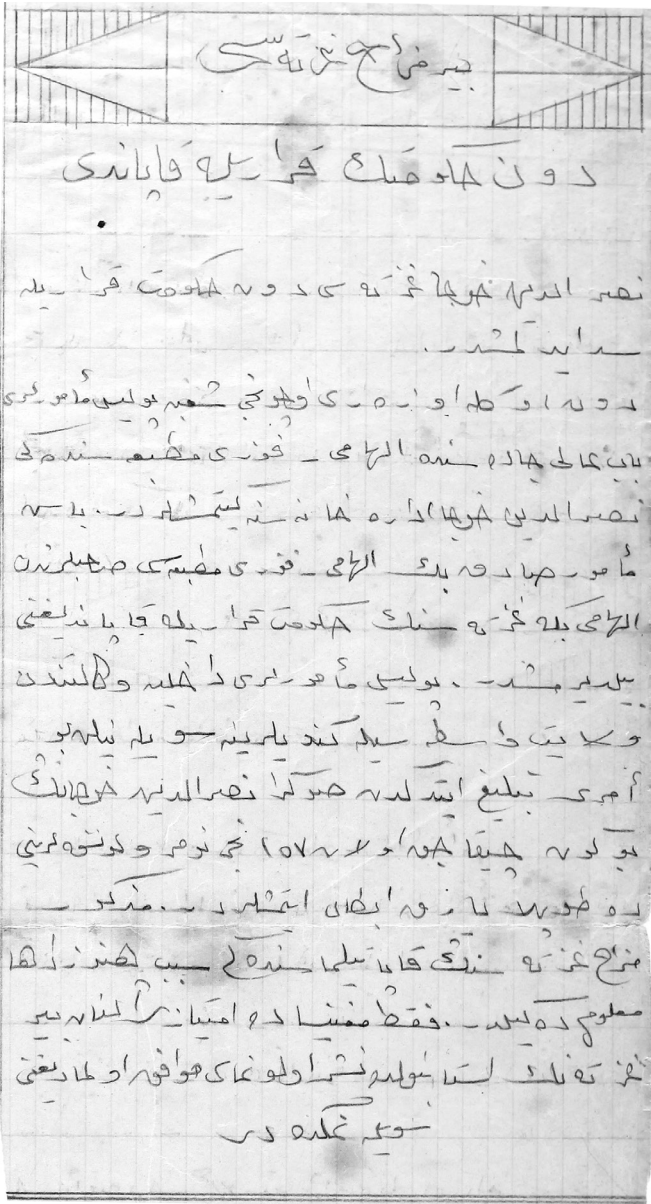
Nasreddin Hoca gazetesi dün hükümetin kararıyla seddedilmiştir [kapatılmıştır].

Dün öğle üzeri Üçüncü Şube polis memurları Babıâli Caddesi'nde İlhami-Fevzi Matbaası'ndaki *Nasreddin Hoca* idarehanesine gitmişlerdir. Başmemur Sadık Bey, İlhami-Fevzi Matbaası sahiplerinden İlhami Bey'e gazetesinin hükümet kararıyla kapandığını bildirmiştir. Polis memurları Dahiliye Vekâleti'nden vilayet vasıtasıyla kendilerine söylenen bu emri tebliğ ettikten sonra *Nasreddin Hoca*'nın bugün çıkacak olan 157'nci numaralı nüshalarını da toplayarak iptal etmişlerdir. Mezkûr [sözü geçen] mizah gazetesinin kapatılmasındaki sebep henüz daha malum değildir. Fakat Manisa'da imtiyâzı [izni] alınan bir gazetenin İstanbul'da neşrolunması muvafık [uygun] olmadığı söylenmektedir.²

K.M.

1 *Küçük Muharrir*, Sene: 2, S. 7, 5 Temmuz 1928, s. 1-2.

2 *Küçük Muharrir*, Sene: 2, S. 7, 5 Temmuz 1928, s. 2.

"Bir Mizah Gazetesi Dün Hükümetin Kararıyla Kapanıyor"

HAYAT PAHALILIĞI

Zaten gazetelerin yazdıkları da bununla süt meselesi değil mi?

Umum gazeteler her gün sütunlarında bu iki şeyi yazmaktan bıkamadılar. *Akbaba*'yı aç, başmakale... Süt meselesi... *Cumhuriyet*, onun da... *Vakit*'in de keza, *Akşam*, *Milliyet* dersin hepsi bunları yazıyorlar. Bilmem ki galiba kıyamet kopuyor. Mamafih bu gazeteler içine biz de karışmaktan, kendimizi men edemiyoruz... Gazetelerin dediği gibi bize temiz, içine su katılmamış süt vermeyen, ekmeği 18, eti 120 kuruşa sattıran şehreminini [belediye başkanını] biz ne yapalım? Galiba bu şehremini olan zat; fakirlerin, dulların bu hayat pahalılığından mütevellid [doğan] ihtiyaçlarını bilmiyor gibi. Fakat şu zamanda Muhiddin Bey³, Şehir Kulübü açıp gazetecilere mesken yapacağına hayat pahalılığına bir çare bulsa ve sütleri mikropsuz, susuz sattırsa daha iyi olur..

Sade Köprü'nün⁴ üzerine tâk-ı zafer inşa ettiren, Fatih-Edirnekapı tramvayını yaptıran, bir şehir kulübü açmayı düşünen şehreminimizin hayat pahalılığına dair bir çare bulmasını elbette isteriz! Ecnebi memleketlerden gelen ecnebiler; Sirkeci, Beyoğlu, Şişli gibi zengin yerleri görerek İstanbul'umuzun Şehrameti'ni [belediye başkanlığını] takdir ediyorlarsa Muhiddin Beyimiz gururlanmasın. Zira; eğer bu ecnebinin gözleri biraz da uzak yerlere bakarsa halkımızın ne kadar –pahalılıktan bir şey alamadığından– zayıf, âdeta âciz ve fakr [ü] zarûrette olduğunu görerek ne kadar intizamsız bir teşkilâta mâlik [sahip] olduğumuzu anlayacaklardır!.. Bunun için Şehremaneti denilen binadaki eşhâs-ı muhtereme [seçkin kişiler] biraz da zevki bırakıp halkın ihtiyacını düşünseler çok sevap kazanmış olurlar. Biz de o vakit zehirli, cakalı makalelerimizi bırakıp teşekkürâta dair yazılar yazarız.

Küçük Muharrir Behçet⁵

3 Muhittin Üstündağ (1884 - 30 Nisan 1954) 14 Temmuz 1928 - 4 Aralık 1938 tarihleri arasında İstanbul Valiliği ve İstanbul Belediye Başkanlığı yapmıştır.

4 Galata Köprüsü.

5 *Küçük Muharrir*, Sene: 2, S. 8, 12 Temmuz 1928, s. 1-2.

EMELİM

Emelim... Bu kelime mevzuumu teşkil eder ki benim de hayalimden çıkmayan bir emelim var. Ah! Dünyada gazeteci olabilmek benim için en çok sevilen bir emeldir. Gazetecilik! İşte yalnız bu... Nail olabilmek [ulaşabilmek] için bir ümit beslediğim bu sanat, küçük ruhumda derin bir tesir bırakıyor.

Ne yapayım?

Bilmiyorum... Fakat bunun için şimdiden istikbalde gazeteci olabilmek ümidine kavuşayım diye elimden geldiği kadar çalışıyor; edebî yazı, makale falan yazıyorum.

Allah'ım; ruhumda, benliğimde bu kadar efsunkâr [büyüleyici] tesirler yapan emele kavuşabilecek miyim?

Evde, mektepte, en kuytu bir köşede, en parlak bir salonda... Velhasıl [kısacası] her yerde zihnimi işgal eden bu... Ah!.. Bu arzuma nail olabilmek; istikbalde meşhur bir gazeteci olmak için şimdiden daha ne yapayım acaba?

Kastamonulu 10 Eylül 1927

M.B.⁶

HAFTALIK MECMUA MÜDİRİYETİNE AÇIK MEKTUP

Beyefendi!

Her hafta dört beş saat mecmuanızın bilmeceleri ile uğraşan karinize hamdolsun ilk defa *Haftalık Mecmua*'nın birinci cildi isabet etti. Ne hoş!

İki senedir bilmeceni[zin] halli ile uğraşan ve vakitlerini mecmuanıza hasreden okuyucunuz size tenkit mektubunu göndermese idi eminim kendisine bir ikramiye çıkmayacaktı. Fakat! Fakat yine uluvv-i cenâb [yüce] kalbiniz lutfen (!) tenezzülen benim ismimi de kuraya koyabildi ve bundan işte şimdi sahifeleri üzerinde yazı yazdığım şu kabındaki *Haftalık Mecmua* isminin yıldızları dökülmüş olarak bu mecmua çıktı. Bakınız anlatayım:

6 *Küçük Muharriç*, Sene: 2, S. 8, 12 Temmuz 1928, s. 2.

Pazartesi günü bermutad [her zaman olduğu gibi] acele evden çıktım. Burası Karagümrük olduğundan gazete almak için tütüncüye gittim. Daima okumakta olduğum *Haftalık Mecmua* ile *Akbaba*'yı aldım. Eve geldim. Sahifeleri yavaş yavaş çakımla kestim. Kalbimden “Bize bu nüshada bir şey yok galiba.” diyordum. Ben[im] her zamanki ümitsizliğim gibi bu sefer de ümidim hiç yoktu. *Akbaba*'yı bir tarafa attım.

Mecmuanızın “Talii [talihî] Yaver Gidenler” sütununa baktım. Fakat hayret!..

Ne o, galiba rüya görüyorum, dedim. Çünkü hiçbir vakit bize isabet etmeyen mükâfat bu nüshada beni aramış, bulmuştu. Filhalka [Doğrusu] bunun rüya olmadığını görünce mecmuaya dikkatli bir nazar atfettim [bakış attım]. Mecmuanızda aynen bu cümle vardı: “Üçüncü - İstanbul Karagümrük Türbe Sokağı'nda 23 numaralı hanede Behçet Bey.

(*Haftalık Mecmua*'nın birinci sene mücellid [çittlenmiş] koleksiyonu)”

Bunu okuyunca bizim tenkit mektubu tesirini gösterdi, dedim. Aylardan beri özlediğim mükâfatların birisine nail olmak bence büyük bir saadet. Bunu yazarken şunu da arz etmek isterim beyefendi!

Her mecmuanın bilmecelerini halledip postaneye veren kariniz mesela *Çocuk Dünyası* namındaki mecmuanın 30 bilmecesine iştirak etmişse de hiçbir defa hediye çıkmamıştı, diğer mecmualardan da keza!

Bunun için beyefendi!

Bu talihsiz karinize ilk defa mükâfat vermek şerefine nâil olduğunuz ve bir talihsiz çocuğu sevindirdiğiniz için sizi ve muhterem mecmuanızı bahtiyardır zannederim efendim.

Kariniz [Okurunuz]

Küçük Muharrir Mehmed Behçet⁷